

ROMAN

THE NEW YORK
TIMES
BESTSELLER
YAZARI

LAURIE R.
KING

ARICININ ÇIRAĞI

20.
YÜZYILIN
EN İYİ
POLİSİYE
ROMANI

ÇEVİRİ: MÜGE ATALAY BAYYURT

THE NEW YORK
TIMES
BESTSELLER
YAZARI

LAURIE R.
KING

ARICININ ÇIRAĞI

ÇEVİRİ: MÜGE ATALAY BAYYURT

pörtakal

ARICININ ÇIRAĞI

Laurie R. King

EDİTÖR

Tuççe İnceođlu

ISBN

ISBN: 978-605-9696-19-7

9 786059 696197

PORTAKAL KİTAP

Cağaloğlu, Hocapaşa Mahallesi
Ankara Caddesi, N° 18 Kat: 1 / C

Fatih / İstanbul

T. 0212 511 24 24

P.K. 50 Sirkeci / İstanbul

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika N° 12755

PORTAKAL KİTAP | 14

Roman | 12

KAPAK / İÇ TASARIM

Ravza Kızıltuğ / Tamer Turp

1. BASKI

Ocak 2017, İstanbul

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık

Yılanlı Ayazma Sok. No: 8

Davutpaşa-Topkapı/İstanbul

Telefon: (0212) 482 11 01

Matbaa Sertifika No: 16086

www.portakalkitap.com

portakal@portakalkitap.com

[f](https://www.facebook.com/portakalkitap) /portakalkitap

[t](https://www.instagram.com/KitapPortakal) /KitapPortakal

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak

Portakal Kitap, L-M Leyla ile Mecnun Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Birinci Kitap
ÇIRAKLIK
Arıcının Çırağı

BİR *Kılıksız İki Tip*

*Kendimizinki dışında sahici bir zekânın belirtisini keşfetmek;
Robinson Crusoe'nun, adasının kumlarında bir insan
ayağının izini gördüğünde hissettiklerine
benzer bir hisse kapılmamızı sağlıyor.*

Sherlock Holmes'a ilk rastladığımda, yani Sussex Downs'da bur-numu bir kitabın içine gömmüş vaziyette yürürken ve az daha onun üzerine basacakken on beş yaşındaydım. Kendimi savunmak adına söylüyorum ki çok sürükleyici bir kitaptı ve dahası normalde 1915'te savaş sürerken o bölgede başka birine nadiren rastlardın. Nitekim -genelde benden uzak duran- kuzuların ve -çektğim acılar sonucu uzak durmayı içgüdüsel olarak öğrendiğim- karaçalıların arasında dolanarak geçirdiğim yedi hafta boyunca daha önce kimsenin üstüne basmamıştım.

Nisan ayında serin ama güneşli bir gündü ve kitap Vergilius'un bir eseriydi. Sessiz çiftlik evinden şafakta çıkmıştım ve her zamankinden farklı bir rotaya -güneydoğuya, denize doğru- sapmıştım. Gün ağarırken vaktimi Latince fiilleri çözmeye çalışarak, taş duvarların üzerinden farkında olmadan atlayarak ve çalı çitlerin etrafından hiç düşünmeden dolanarak geçirmiştim ve öyle ki denizi muhtemelen kalker uçurumlardan birinden düşünceye dek fark etmeyecektim.

Evrende başka birilerinin de bulunduğunu, az ötemde bir erkek boğazını gürültüyle temizleyince fark ettim. Latince kitap havaya uçtu, hemen ardından bir küfür geldi. Kalbim küt küt atarken hızla toparlandım ve ayaklarımın dibindeki adama gözlüğümün üzerinden baktım.

Bu; saçları ağarmış, ellili yaşlarında, cılız bir adamdı. Başına bir kep takmıştı. Üzerinde tüvit kumaştan eski ve uzun bir palto, ayağında ise düzgün ayakkabılar vardı. Yerde, hemen yanında lime lime olmuş ordu sırt çantası duruyordu. Belki eşyalarının kalanını bir çalının altına saklamış bir berduştur, belki de eksantrik bir tiptir ama çoban olmadığı ortadaydı.

Bir şey söylemedi. Alaycı bir tavrı vardı. Kitabımı yerden alıp silkeledim.

“Ne yapıyorsunuz?” diye sordum. “Burada böyle yatmış, birini mi bekliyorsunuz?”

Bu soru üzerine tek kaşını kaldırıp aynı küçümseyici ve sinir tavrıyla gülümsedi ve yüksek sınıftan, fazlasıyla eğitilmiş İngiliz beyefendilerinin yaptığı gibi ağır ağır konuşmak üzere ağzını açtı. Yüksek oktavlı, insanı âdeta ısırarak geçen bir ses; kesinlikle eksantrik biriydi...

“Herhangi bir yerde ‘yatmakla’ suçlanabileceğimi hiç sanmıyorum,” dedi, “çünkü bomboş bir tepede alenen oturuyorum ve kendi işime bakıyorum. Tabii beni ayaklarının altında ezmek isteyenleri savuşturmak zorunda kalmadığım durumlarda...”

Bir önceki hecede yer alan r 'yi bana ağzımın payını verebilmek için üstüne basa basa söylemişti.

Başka bir şey ya da aynı lafları başka bir şekilde söyleseydi, üstünkörü bir özür dileyip giderdim ve o zaman hayatım bambaşka olurdu. Fakat hiç bilmeden, aşırı hassas bir noktaya parmak basmıştı. Günün ilk ışıklarında kendimi evden dışarı atmamın sebebi teyzemden kaçmak istememdi ve teyzemden kaçmak istememin -o sıralardaki- sebebi de bir gece önce ettiğimiz feci kavgaydı. Tartışma, ayaklarım büyüdüğü için ayakkabılarımın artık bana küçük gelmesi yüzünden çıkmıştı; ki bu üç ay önce geldiğimden beri ikinci kez oluyordu. Teyzem ufak tefek, derli toplu, şirret, dili keskin, hazırcevap bir kadındı ve küçük elleriyle ve ayaklarıyla gurur duyardı. Bana kendimi devamlı sakar ve inceliksiz hissettiriyordu ve onun yüzünden boyum ve ayaklarımla ilgili yok yere alinganlaşmıştım. Daha da kötüsü, sonrasında çıkan para kavgasını da o kazanmıştı.

Adamın masum sözleri ve masumiyetten çok uzak tavrı yangına kö-rükle gidip tepemi iyice attırdı. Savaşa hazırlanırken omuzlarım geri gitti, çenem havaya kalktı. Nerede olduğumu ya da bu adamın kim olduğunu hiç bilmiyordum. Onun arazisinde miydim, yoksa kendi arazimde mi; bu adam tehlikeli bir deli miydi, yoksa bir hapis kaçkını mı veyahut da bir malikâne sahibi miydi bilmiyordum ve umurumda da değildi. Küplere binmişim.

“Soruma cevap vermediniz beyefendi!” diye çıkıştım.

Öfkemi ciddiye almadı. Daha da fenası, öfkemin farkında bile değil gibiydi. Sadece canı sıkılmış görünüyordu, sanki gitmemi istiyormuş gibi bir hâli vardı.

“Burada ne mi yapıyorum, onu mu soruyorsunuz?”

“Aynen öyle!”

“Arıları seyrediyorum,” dedi ve düşünceli bir tavırla tekrar yamacı seyre daldı.

Adamın tavırlarındaki hiçbir şey kelimeleriyle uyuşan bir delilik göstermiyordu. Yine de kitabımı paltomun cebine sokarken gözleri-mi ondan ayırmadım. Sonra yere -ondan epeyce uzağa- çöktüm ve karşımdaki çiçeklerin arasında kımıldanan şeylere baktım.

Bunlar hakikaten de arılardı; çiçekten çiçeğe dolanıyor ve canla başla bacaklarındaki keselere polenleri dolduruyorlardı. Seyrettim; tam da bu arıların kayda değer bir özellikleri olmadığını düşünürken sırtında garip bir işaret bulunan bir arının geldiğini gördüm. Sıradan bir bal arısına benziyordu ama sırtında kırmızı bir noktacık vardı. Ne garip, bunları mı seyrediyordu yani? Benim eksantriğe baktım, şimdi havaya bakıyordu. Sonra bana rağmen ilgi gösterip arılara daha yakından baktı. Arının sırtındaki benekte bir gariplik olmadığı sonucuna vardım; hatta muhtemelen boyaydı, çünkü biri beneği biraz yana kaymış olmak üzere başka iki arı daha vardı. Sonra başka bir tuhaf şey daha gördüm; mavi benekli bir arı. Ben seyrederken kırmızı iki noktacık kuzeybatıya doğru uçup gitti. Mavi-kırmızı benekliyi ise

o keselerini doldururken dikkatlice izledim ve onun kuzeydoğuya doğru gittiğini gördüm.

Bir an düşündükten sonra ayağa kalktım ve koyunlarla kuzuların arasından geçip tepeye kadar yürüdüm. Aşağıdaki köyü ve nehri görünce nerede olduğumu hemen anlamıştım. Evim buranın üç kilometre kadar uzağında kalmıştı. Dikkatsizliğim karşısında başımı acı acı salladım, bu adamla onun kırmızı ve mavi benekli arılarını düşündüm ve gitmek üzere aşağı indim. Başını kaldırıp bana bakmayınca arkasından konuştum.

Ona, “Başka bir kovan arıyorsanız mavi benekliler daha iyi bir fikir,” dedim. “Sadece kırmızıyla işaretledikleriniz muhtemelen Bay Warner’ın meyve bahçesinden... Mavi benekliler daha uzakta ama onlar büyük olasılıkla vahşi...”

Kitabı cebimden çıkardım, ona iyi günler dilemek için kafamı kaldırdığımda bana bakıyordu ve yüzündeki ifade karşısında ne diyeceğimi bilemedim. Yazarlar hep söylese de insanların ağzı nadiren açık kalırdı. Aslına bakılırsa adam bu hâliyle biraz balığa benziyordu ve sanki kafamın içinden bir kafa daha çıkmış gibi bana hayretler içinde bakıyordu. Yavaşça ayağa kalkarken ağzı kapansa da bön bön bakmaya devam etti.

“Ne dediniz?”

“Kusura bakmayın, işitme engelli misiniz?” Bu sefer sesimi biraz yükseltip daha yavaş konuştum. “Dedim ki, eğer yeni bir kovan bulmak istiyorsanız mavi beneklileri takip etmeniz lazım; çünkü kırmızılar büyük olasılıkla Tom Warner’a ait...”

“Ne işitme engelli biriyim ne de saf olduğum söylenebilir. Sadece merak ediyorum, neyle ilgilendiğimi nasıl anladınız?”

Sabırsızlanıp, “Bariz belli,” dedim ama aslında çoğu insanın böyle şeylerin hiç farkına varmadığının o yaşta bile bilincindeydim. “Cebinizdeki mendil boya lekesi olmuş, silmenize rağmen parmaklarınızda da izi kalmış. Arıları işaretlemenizin tek sebebi onları kovanlarına kadar takip etmek olabilir diye düşünüyorum. Ya bal toplamak istiyor-

sunuzdur ya da arılarla ilgileniyorsunuzdur ama bal toplama zamanı da değil. Üç ay önce alışılmadık bir soğuk yüzünden arıların çoğu öldü. Dolayısıyla tahminimce siz bunları kendi stokunuzu yenilemek için takip ediyorsunuz.”

Bana bakan yüz artık bir balığın suratına benzemiyordu. Bilakis, bir zamanlar gördüğüm esir düşmüş bir kartalın yüzünü andırıyordu; tüm haşmetiyle tünediği yerden kendinden hakir gördüğü bu yaratığa üstten bakan, onu gri gözlerinde buz gibi bir kibirle seyreden bir kartal.

Sahte bir hayretle, “Tanrım,” dedi, “düşünebiliyor!”

Arıları izlerken öfkem biraz yatışmıştı ama bu hakaret karşısında sinirim tekrar tepeme çıktı. Bu uzun boylu, cılız, sinir bozucu yaşlı adam kendisiyle hiçbir zoru olmayan bir yabancıya neden böyle sataşıyordu ki? Aslında biraz da benden uzun boylu olduğu için çenemi tekrar havaya kaldırdım ve cevaben ben de onunla alay ettim.

“Tanrım, birini ancak kafasına çarpılınca fark edebiliyor!” Üstüne bir de, “Ben de yaşlılar kibar olur sanıyordum!” diye de ekledim.

Laflarımın etkisini görmek için geri çekilmiştim. Fakat ona bakarken öncesinde duyduğum söylentileri ve uzun süren iyileşme sürecimde okuduklarımı hatırladım. En sonunda karşımdaki kişinin kim olduğunu çıkarınca şaşırdım.

Şunu belirtmem lazım; Dr. Watson’ın dalkavukluk hikâyelerinin büyük kısmının onun bayağı hayal gücünün ürünü olduğunu düşünmüştüm. Okurun da her zaman kendisi kadar yavaş olduğunu sanıyordu. Ne sinir bozucu! Yine de biyografi yazarının saçmalıklarının ardında gerçek bir dâhi, kendi neslinin en büyük dehalarından biri vardı; bir efsane.

Dehşete kapıldım; bir efsanenin karşısına geçmiş, ona hakaretler yağdırıyordum. Âdeta ağaca havlayan bir köpek gibiydim. Sindiğimi belli etmemeye çalıştım ve kendimi en kötüsüne hazırladım.

Ama onun karşı atağa geçmek yerine anlayışlı bir şekilde gülümsemişliğini ve sırt çantasını yerden almak için eğildiğini görünce hem şaşırdım hem de korktum. Çantanın içindeki boya kavanozlarının

şingirtularını duydum. O ise doğruldu, ağarmış saçlarını örten demode kepini düzeltti ve bana yorgun gözlerle baktı.

“Delikanlı, ben...”

“*Delikanlı!*”

İşte bu! Damarlarıma dolan öfke beni güçlendirdi. Evet, kıvrımlı değilim; evet, rahat ve bol erkek kıyafetleri giymiştim ama bu kadarı da fazlaydı. Korkumu ve efsaneyi bir kenara ittim; bu sefer köpek âdeti bir yetişkin gibi büyük bir kibirle saldıracaktı. Elime verdiği silahı keyifle kavradım ve ölümcül darbeyi indirmek için geri çekildim.

“Delikanlı mı?” diye tekrarladım. “Büyük dedektifin aklından geriye bu kadarı kaldıysa emekli olmanız isabet olmuş!”

Bu sözlerimin ardından büyük kepimi çıkardım ve uzun, sarışın ör-gülerim omuzlarıma döküldü.

Yüzünün şekilden şekle girdiğini görünce zaferimin ödülünü almış-tım. Basit bir şaşkınlığın ardından suratına hazin bir yenilgi ifadesi yerleşti ve sonra belli ki tüm konuşulanları tekrar düşünürken beni şaşırttı. Yüzü rahatladı, ince dudakları hafifçe oynadı, gri gözlerinin etrafında beklenmedik kırışıklıklar belirdi ve en sonunda başını arkaya atıp müthiş bir kahkaha patlattı. Sherlock Holmes’un kahkahasını ilk kez duyuyordum ama o gururlu, çileli suratın elinde olmadan kahkahalara boğulduğunu görmek beni sonrasında da şaşırtacaktı. Daima hep kendine gülerdi ve bu sefer de öyle yapıyordu. Hazırlıksız yakalanmıştım.

Gözlerini, paltosunun cebinden başını uzatmış mendiliyle silince mavi boya sivri burnuna hafifçe bulaştı. Sonra bana baktı, sanki beni ilk kez görmüştü. Bir an sonra çiçekleri işaret etti.

“Demek arılar hakkında bilgi sahibisiniz?”

“Çok az,” diye itiraf ettim.

“Ama belli ki ilginizi çekiyorlar,” dedi.

“Hayır.”

Bu defa iki kaşı da havaya kalktı.

“Ne olur söyleyin, bu konuda neden bu kadar katı görüşlünüz?”

“Bildiğim kadarıyla akılsız yaratıklar; ağaçlara meyve bırakmaktan başka pek bir şey yaptıkları yok. Tüm iş dişilerde; erkeklerse... Pek bir şey yapmıyor. Ve en dişe dokunanları, yani kraliçe ise kovanın iyiliği için günlerini yumurta makinesi olarak geçirmeye mecbur...” Konuya ısınarak, “Ve dengi geldiğinde, yani başka bir kraliçe ortaya çıktığında ne oluyor?” diye devam ettim. “İkisi de -kovanın iyiliği için- ölümüne dövüşmek zorunda kalıyor. Arılar sıkı çalışıyor, bu doğru ama bir arının hayatı boyunca ürettiği bal tek bir tatlı kaşığı kadar değil mi? Her kovandan devamlı yüz binlerce saatlik arı işgücü çalışıyor; sırf kızarmış ekmeğe sürülsün ve mum yapılsın diye. Ama onlar akıllı, kendine saygı duyan herhangi bir ırkın yapacağı gibi savaş ilan etmek ya da grev yapmak yerine buna katlanıyor. Bana kalırsa insan ırkına biraz fazla benziyorlar.”

Bay Holmes tiradım boyunca ayakta durmuş, mavi bir noktacığı izlemişti. Sözlerimi bitirince bir şey söylemedi ama ince, uzun işaret parmağını kaldırıp arının tüylü vücuduna ona hiç rahatsızlık vermeden hafifçe dokundu. Yükünü sırtlamış arı kuzeydoğuya, tahminimce oradaki koruya doğru uçup gidinceye dek, birkaç dakikalık bir sessizlik oldu.

Holmes arının gidişini seyretti ve kendi kendine, “Evet, *Homo sapiens* gibiler hakikaten. Onlarla belki de bu yüzden ilgileniyorum,” diye mırıldandı.

“Siz insanları ne kadar zeki buluyorsunuz bilmiyorum ama ben bu *Homo sapiens*, yani akıllı insan tanımını fazlasıyla iyimser buluyorum.”

Artık bildiğim konulardan, kendi görüşlerimden konuşuyordum; çok sevdiğim bu konulardan aylardır hiç bahsedememişim. Bu fikirlerin tatsız bir ergene ait olması durumu kolaylaştırmıyordu. Holmes bana karşılık verince sevindim.

“Genel olarak insanları mı, yoksa sadece erkekleri mi?” diye sordu.

Bunu öyle ciddi sormuştu ki benimle içten içe alay ettiğiinden şüphelendim. Ama en azından ona bunu fazla belli etmemesi gerektiğini öğretmiştim.

“Oh, hayır! Ben feministim ama erkek düşmanı değilim. Genel olarak insan sevmeyen biriyim, sanırım biraz sizin gibi efendim... Ama sizden farklı olarak ben kadınların çok daha mantıklı olduğunu düşünüyorum.”

Holmes deminki kadar abartılı olmasa da tekrar gülünce ben de bu sefer zaten onu güldürmeye çalıştığımı fark ettim.

İkinci kelimenin hafifçe üstüne basarak, “Küçük kız,” dedi, “beni bir günde iki kez güldürdünüz. Kimse epeydir böyle bir şey yapamamıştı. Şayet benimle evime kadar gelerseniz, ben de size karşılık olarak en azından bir fincan çay ikram etmek isterim.”

“Çok sevinirim Bay Holmes.”

“Ah, şimdi avantaj sizde! Siz adımı biliyorsunuz ama burada sizi benimle tanışturtmasını isteyebileceğim kimse yok ne yazık ki.”

İssiz bir tepede iki kılıksız olduğumuz düşünüldüğünde böyle resmî konuşması biraz gülünç kalıyordu.

“Adım Mary Russell.”

Elimi uzattım; o da elimi kendi cılız, kurumuş eliyle tuttu. Barış anlaşması imzalıyormuş gibi tokalaştık ama bir manada sanırım imzalıyoruz da...

İlk kez, “Mary...” dedi. Adımı İrlanda aksanıyla, ilk heceyi uzatarak söylemişti. “Sizin gibi uysal bir kıza çok uygun bir isim...”

“Bence bana Bakire Meryem’in değil, Magdalalı Meryem’in adını vermişler.”

“Ah, şimdi anlaşıldı! Artık gidelim mi Bayan Russell? Yardımcım bize yiyecek bir şeyler hazırlar.”

Güzel bir yürüyüştü; tepeden aşağı altı kilometre kadar yürüdük. Arıcılıktan yola çıkıp pek çok konudan bahsettik. Bir tepeden geçerken, kovanların yönetimini Makyavelist hükümet teorilerine benzettiğini

anlatırken elini kolunu fazla sallayınca inekler kaçıştı. Kovanların terk edilmesini ve savaşın ekonomik sebeplerini karşılaştırdığı teorisini Almanların Fransa'yı istilasından ve İngilizlerin ilkel vatansızlığından örnekler vererek anlatmak için bir nehrin ortasında durdu. Bir tepenin doruğuna geldiğimizde o da söylevinin zirvesine ulaştı ve sonra öyle hızla aşağı indi ki sanki bir kuş gibi havalanacak sandım.

Durup bana bakındı, yürüyüşümü inceleyince kendisinin ne yürüyüşüne ne konuşmasına yetişebildiğimi fark etti ve biraz sakinledi. Arıcılık konusunda epey şey biliyordu ve bu konuda *Arıcılık Kültürü Uygulamalı El Kitabı* adında bir kitap bile yazmıştı. Kitabın epey ilgi gördüğünü gururla belirtti—Bu noktada bu adamın merhume kraliçenin şövalyelik teklifini kibarca reddettiğini hatırladım. Kitabın özellikle de kendisinin “Kraliyet Ortamları” adını verdiği gürhüçâ epey tutulması, provokatif alt başlığını oluşturmuştu: *Kraliçenin Ayırıştırılması Üzerine Birtakım Gözlemlerle Birlikte*.

Güneşin altında yürüyorduk, konuşuyordu ve onun kimi zaman anlaşılmaz olsa da çoğunlukla huzur veren konuşması sırasında içimdeki sert ve gergin bir şeyin biraz rahatladığını hissediyordum. Ve öldüğünü sandığım bir dürtü hayata doğru ürkek ilk adımlarını attı. Kır evine geldiğimizde birbirimizi sanki bir ömür tanıyorduk.

İçimde daha acil kıpırtılar da yeşermeye başlamıştı ve giderek daha da ısrarcı davranıyorlardı. Geçtiğimiz aylarda kendime açlığa aldırış etmemeyi öğretmişim fakat sabahtan beri tüm günü açık havada sadece bir sandviçle geçirmiş sağlıklı, genç bir insan yemekten başka bir şey düşünmekte zorlanır. Çayın yanında yiyecek bir şeyler de çıkarırsınlar diye dua ediyor ve şayet çıkarmazlarsa böyle bir talebi nasıl dile getirebileceğimi düşünüyordum ki o sırada evine vardık. Evin kâhyası kapıda belirince yemeği bir an için unuttum. Karşımda Dr. Watson hikâyelerinde en hafife alındığını düşündüğüm karakter; cefakâr Bayan Hudson duruyordu. Bu da Dr. Watson'ın ne kör bir adam olduğuna, sapla samanı ayıramadığına örnektir.

Sevgili Bayan Hudson bana iyi bir arkadaşı olacaktı. O ilk karşılaşmamızda -her zaman olduğu gibi- ağırbaşlıydı. İşverenin göremediği

şeyi, yani çok aç olduğumu ânında fark etti ve kilerini büyük bir iştahla boşaltmaya koyuldu. O ardi ardına ekmek, peynir, turşu ve kek tabaklarıyla gelirken Bay Holmes ona itiraz etse de, ben her geleni mideme indirirken beni dikkatlice izledi. Tezdem gibi iştahıma dair bir yorumda bulunup beni utandırmadığı için ona minnettardım. Hatta o da benimle birlikte yiyormuş gibi gözükebilmek için epey uğraş verdi.

Elimde üçüncü fincan çayıyla arkama yaslandığımda haftalardır olmadığım kadar mutluydum. Holmes'un tavırları saygılıydı ve Bayan Hudson ise sofrayı kaldırırken hâlimden gayet memnun görünüyordu.

Ona, "Çok teşekkür ederim madam," dedim.

Bayan Hudson, Bay Holmes'a hiç bakmadan, "Yemeklerimin beğenildiğini görmek hoşuma gidiyor," diye cevap verdi. "Dr. Watson gelmedikçe böyle sofralar hazırlama fırsatım olmuyor." Karşımda oturan ve ceketinin cebinden piposunu çıkaran adamı başıyla işaret ederek, "Kuş kadar yiyor, neredeyse açlıktan ölecek," dedi. "Yemeklerimi hiç beğenmez, hiç!"

Holmes eski bir tartışmaya devam eder gibi, "Bayan Hudson ben her zamanki gibi yiyorum; on kişilik yemek pişiren sizsiniz," dedi.

Bayan Hudson, "Kuş kadar," diye tekrarladı. "Ama bugün bir şeyler yediniz, sevindim. Eğer bitirdiyse, Will gitmeden önce sizinle çitler hakkında görüşmek istiyordu."

"Çitler hiç umurumda değil!" diye söylendi. "Ona çalı çitlere, duvarlara ve diğer her şeye benim yerime baksın diye bir tomar para ödüyorum."

Bayan Hudson tekrar, "Görüşmek istiyor," dedi. Onun hakkında söylediklerini ciddiyle tekrar ederek geldiğini fark ettim.

"Of, aman! Londra'dan neden taşındım ki? Kovanlarımı bölüştürmeli ve Baker Sokağı'nda kalmalıydım. Siz kitaplara göz atabilirsiniz Bayan Russell. Ben hemen dönerim."

O tütünyle kibritlerini alıp dışarı çıkınca Bayan Hudson arkasından göz devirip mutfağa geçti, bense sessiz odada yalnız kaldım.

Sherlock Holmes'un evi, taş duvarları ve kırmızı kiremitli çatısıyla tipik bir Sussex kulübesiydi. Giriş katındaki salon bir zamanlar iki ayrı odayken şimdi geniş, tek bir odaya dönüştürülmüştü. Bir ucunda kocaman bir taş şömine ve tepede koyu renkli kirişler vardı. Meşe parkeler mutfak kapısından geçince yerlerini taşa bırakıyor ve evin güneyindeki fazlasıyla büyük pencerelerden deniz görünüyordu. Şöminenin karşısına bir kanepe, iki berjer ve eski bir hasır sandalye sıralanmıştı; -benim oturduğum- güneye bakan, güneşli cumba pencerenin önünde ise yuvarlak masayla dört sandalye duruyordu. Batıya bakan kurşun, karo bölmeli pencerenin önünde de üzeri kâğıtlarla ve bir sürü eşyayla dolu bir çalışma masası vardı. Çok amaçlı bir oda... Duvarlarsa kitaplar ve büfelerle çevrilmişti.

O gün kitaplarından ziyade ev sahibimle ilgiliydim. Kitapların isimlerine merakla bakarken -*Borneo'nun Kan Parazitleri*, *Goethe'nin Fikirleri* ve *On Sekizinci Yüzyıl İtalya'sında Aşk Cinayetleri*'nin arasında duruyordu- aklımda kitapları ödünç istemekten çok o vardı. Odada tur atıp (hâlâ şöminenin yanındaki Pers çarığının içinde duran tütünü görünce gülümsedim; bir sehpa üzerinde İSPANYOL LİMONLARI yazan küçük bir kasa duruyordu ve kasanın içinde parçalarına ayrılmış, bir sürü tabanca vardı. Başka bir sehpanın üzerine birbirine çok benzeyen üç cep saati büyük bir özenle sıralanmış; saatlerin zincirleri ve köstekleri paralel dizilmişti. Ayrıca büyük bir büyüteç, bir kumpas ve bir yanı desenlerle kaplanmış bir bloknot vardı) çalışma masasının önünde durdum.

Düzgün el yazısına ancak şöyle bir göz atabilmiştim ki kapıdan sesi duyulunca şaşırđım.

“Dışarıda oturalım mı?”

Elimdeki kâğıdı hemen bıraktım. Kâğıtta yedi sıva formülü ve bunların farklı tip topraklarda lastik izini ne derece belli ettiği üzerine bir şeyler yazıyordu. Bahçeye çıkmanın iyi bir fikir olduğunu söyledim. Fincanlarımızı aldık ama onun peşinden büyük, camlı kapılardan bahçeye çıkarken gözüme odanın güney duvarındaki garip bir nesne takıldı; bu sadece on santim genişliğinde, bir metrelik bir kutuya

benziyordu. Yarım metre kadar odanın ortasına geliyordu. Yekpare tahta gibi görünüyordu ama durup da inceleyince iki tarafının da sürme panel olduğunu gördüm.

“Gözlem kovanım,” dedi Bay Holmes.

Şaşkınlıkla, “Arılar mı?” dedim. “Evin içinde?”

Bana bir cevap vermek yerine yanımdan geçti ve yan panellerden birini çekti. Bunun üzerine önü cam kaplı, ince arı kovanı ortaya çıktı. Kovanın önünde büyülenmiş gibi diz çöktüm. Peteğin ortası kalın ve düzgündü, kenarları ise o kadar düzgün sayılmazdı. Petek yoğun bir turuncu ve siyah örtüyle kaplanmıştı. Arılar etrafta amaçsızca dolaıyormuş gibi görünse de tüm petek enerjyle titriyordu.

Yakından bakıp onların bana amaçsız gibi görünen hareketlerini anlamaya çalıştım. Aşağıda bir boru vardı; polen yüklü arılar buradan içeri giriyor, yükünü boşaltan arılar da yine buradan çıkıyordu. Tepede ise buğulanmış, daha küçük bir boru yer alıyordu; bunun havalandırma amaçlı olduğunu düşündüm.

“Kraliçeyi görüyor musun?” diye sordu Bay Holmes.

“Burada mı ki? Bakalım bulabilecek miyim.”

Kraliçenin kovanın en iri arısı olduğunu ve nereye giderse gitsin ona yaltaklananların peşinden ayrılmayacaklarını biliyordum ama yine de iki yüz kadar kızıyla oğlunun arasında onu bulabilmem epey vakit alınca utandım. Sonunda bulduğumda neden daha önce göremediğimi anlayamadım. Diğerlerinin iki katıydı, bir amacı vardı ve kovan arkadaşlarıyla aynı ırka ait değilmiş gibi görünüyordu. Korucularına birkaç soru sordum; ışıktan rahatsız oluyorlar mıydı, büyük kovanlarda olduğu gibi bu kovanın da nüfusu belli miydi? Holmes sonra canlı tablonun üzerini örttü ve dışarı çıktık. Arıların ilgimi çekmediğini sonradan hatırladım.

Dışarıda yerler taşla kaplanmıştı ve burası rüzgârdan; mutfak duvarının oradan başlayan cam bir serayla ve üzerini yeşillikler sarmış eski bir taş duvarla korunuyordu. Teras epey ısınmıştı. Holmes kocaman bir huş ağacının gölgesindeki, son derece rahat görünen iki tahta

koltuğunun yanına gidince rahatladım. Aşağıımızdaki küçük meyve bahçesinin üzerinden Manş Denizi'ne bakan koltuğa yerleştim. Ağaçların arasında düzgünce dizilmiş kovanlar vardı ve arılar kenarlardaki erken açmış çiçekler üzerinde çalışıyordu. Bir kuş şakıdı. Duvarın diğer tarafından belli belirsiz iki adamın sesi işitildi. Mutfaktan buluşkların şingirtısı duyuldu. Ufukta küçük bir balıkçı teknesi belirdi ve bizden tarafa yavaş yavaş yaklaşmaya başladı.

Dikkatimi çevremden uzaklaştırıp bir misafir olarak sohbet etmem gerektiğini fark edince toparlandım. Soğuk çayımı koltuğun kolçağından aldım ve ev sahibime döndüm.

Bahçeyi işaret ederek, “Burayla siz mi ilgileniyorsunuz?” diye sordum.

Alaycı bir ifadeyle gülümsedi ama sesimdeki şüpheye mi, yoksa beni sessizliği bozmaya iten sosyal dürtüye mi güldüğünü anlayamadım.

“Hayır, Bayan Hudson ve eskiden malikânenin başbahçıvanlığını yapan yaşlı Will Thompson ortaklaşa ilgileniyor. Buraya ilk geldiğimde bahçıvanlığa merak sardım ama işim yüzünden bazen günlerce başka bir şeyle ilgilenemiyordum. Çiçekleri pek çok kez susuzluktan kurumuş ya da etraflarını yaban otları sarmış hâlde buldum. Fakat Bayan Hudson bu işlerden keyif alıyor; hem böylece pişirdiklerini yemem için beni sıkıştırmak yerine kendine başka bir iş de buluyor. Burası oturup düşünmek için güzel bir yer... Ayrıca arılarımı da besliyor—çiçeklerin çoğu üretecekleri bala göre seçildi.”

“Çok güzel bir yermiş. Bana çocukluğumuzdaki bahçemizi hatırlattı.”

“Bana kendinizden bahsetsenize Bayan Russell.”

Ona her zamanki tepkimi verdim; önce itiraz edip sonra gönülsüz, kısa otobiyografimi anlattım ama beni kibar bir dikkatsizlikle dinlediğini fark edince durdum ve ona gülümseyerek baktım.

“Asıl siz bana beni anlatsanız ya Bay Holmes?”

“İşte zorlu bir görev demek!”

Gözleri ilgiyle aydınlanmıştı.

“Aynen öyle!”

“Pekâlâ ama iki şartla. Öncelikle kafam yavaş çalışırsa eskimiş ve çok kullanılmış beynimin kusuruna bakmayın, çünkü bu bir alışkanlığa dönüştü ve devamlı kullanılmayınca paslandı. Burada Bayan Hudson ve Will’le gündelik yaşam insanın zekâsını köreltiyor.”

“Kafanızı yeterince kullanamadığınıza pek inanmasam da şartınızı kabul ediyorum. Diğeri nedir?”

“Ben bitirince siz de aynısını bana yapacaksınız.”

“Oh tamam! Denerim, gerçi siz benimle dalga geçersiniz.”

Kim bilir belki de sivri dilinden kurtuluş yoktu.

“Güzel!” Cılız, kurumuş ellerini ovuşturdu ve üzerime aniden bir böcekbilimcinin keskin bakışları dikildi. “Karşımda adını babaannesinden almış Mary Russell duruyor.”

Bir an şaşırdım; sonra uzandım ve bluzumun düğmeleri arasından başını uzatmış, üzerinde “MMR” yazan antika kolye ucuna dokundum. Onu başımı sallayarak onayladım.

“Kendisi, bir bakalım, on altı yaşında mı? Galiba on beş... Evet, on beş yaşında ve bu kadar genç olmasına ve okula gitmemesine rağmen üniversite giriş sınavlarını geçmek istiyor.”

Cebimdeki kitaba dokundum ve başımı salladım.

“Belli ki solak. Ya annesi ya babası Yahudi’ymiş—sanırım annesi... Evet, kesinlikle annesi—ayrıca İbranice okuyup yazabiliyor. Şu sıralar Amerikalı babasından on santim daha kısa—bu onun takımı mıydı?” dedi ve ardından, “Şu âna dek doğru mu?” diye sordu kendinden memnun bir ifadeyle.

Aklıma takılmıştı.

“İbranice mi?” diye sordum.

“Parmakların sadece sağdan sola yazarken böyle mürekkep lekesi olabilir.”

“Tabii ya!” Sol baş parmağımın tırnağındaki lekeler baktım. “Çok etkileyici!”

Aldırış etmedi.

“Basit oyunlar... Ama aksanlar ilgi çekici...”

Beni tekrar süzdü ve sonra dirseklerini koltuğun kolçağına dayayıp arkasına yaslandı. Parmak uçlarını birleştirdi, onları bir an için dudaklarına götürdü, gözlerini kapadı ve tekrar konuşmaya başladı.

“Aksanlar... Kısa süre önce babasının Amerika’nın batısındaki, muhtemelen Kuzey Kaliforniya’daki evinden gelmiş. Annesi bir nesil evvelden Doğu Londra Yahudilerinden ve Bayan Russell da Londra’nın güneybatısında büyümüş. Dediğim gibi Kaliforniya’ya, dur bakalım, iki sene önce taşınmış. Lütfen ‘şehit’ de.” Dedim. “Evet, iki sene olmuş. O zamanla Aralık arasında bir ara hem annesi hem de babası ölmüş. Büyük olasılıkla geçen Eylül ya da Ekim ayında, Bayan Russell’ın da bulunduğu bir trafik kazasında... Bu kaza sonucunda boğazında, kafa derisinde ve sağ elinde yara izi kalmış. O elinde aynı zamanda kalıcı bir zayıflık ve sol dizinde de hafif bir tutukluk var.”

Oyunun eğlencesi bir anda kaçırılmıştı. Kalbim hızlı hızlı atarken orada öylece oturmuş, onun serinkanlılıkla dile getirdiği tatsız sözleri dinliyordum.

“İyileştikten sonra annesinin ailesinin evine; onu ihtiyacından az besleyen, eli sıkı ve anlayışsız bir akrabasının yanına gönderilmiş. Son olarak,” diye ekledi, “tahminî konuştuğumu itiraf ediyorum ama boylu poslu vücudunun neden bu kadar zayıf olduğunu ve bir yabancıymın masasında başka şartlar altında terbiyesinin asla izin vermeyeceği kadar yemek yemesini başka türlü açıklayamıyorum. Başka bir açıklamaya hazırım.” Sonra gözlerini açtı ve suratıma baktı. “Oh, eyvah!” Sesinde hem anlayışlı hem de rahatsız olmuş gibi bir tını vardı. “Bu konuda çok uyarıldım. Rahatsızlık verdiysem özür dilerim.”

Başımı salladım ve fincanımda kalmış soğuk çaydan bir yudum aldım. Boğazımdaki düğümle konuşabilmem zordu.

Bay Holmes ayağa kalkıp eve girdi. Yardımcısıyla bir şeyler konuştuklarını duydum, sonra elinde iki zarif bardak ve bir şişe açık renkli şarapla geri geldi. Şarabı bardaklara boşalttıktan sonra bardaklardan birini bana verdi, bunun -tabii ki kendi- bal şarabı olduğunu söyledi. Oturdu ve ikimiz de aromalı içkiden birer yudum aldık. Boğazımdaki düğüm birkaç dakika sonra açıldığında kuşların seslerini tekrar duymuştum. Derin bir nefes alıp ona baktım.

“İki yüzyıl önce sizi yakarlardı.”

Alaycı olmaya çalışıyordum ama bunda pek de başarılı değildim.

“Bunu daha önce de söyleyenler oldu,” dedi, “ama kazan başında cadılık yapmak hiç de bana göre değil.”

“Aslına bakarsanız, Levililer kitabına göre ruhlarla konuşan birini -*iob*'ları, yani ölümlerle konuşanları ya da medyumları- yakmak değil; taşlamak lazım. Aynısı *yidoñi*'ler için de geçerli; bu kelime 'bilmek' fiilinden türemiştir ve İsrail'in Tanrısı'nın lütfu dışında bilgi ve güce sahip olanları, yani büyücülerini kapsar.”

Beni trende kendi kendine konuşan bir yabancı ya da anlaşılmasız ve başkalarına bıkkınlık veren tutkuların peşinde koşan bir tanıdıkmişim gibi süzdüğünü fark edince sustum. Cadı lafı geçince ezberden otomatik bir tepki vermiştim. Hafifçe gülümsedim. O da boğazını temizledi.

“Bitireyim mi?” diye sordu.

Kaygılanarak, “Nasıl isterseniz,” dedim.

“Bu genç kızın annesiyle babasının durumu iyiymiş ve kızlarına, zehir gibi zekâsına ilaveten, bu pinti akrabasının onu dize getirmesini imkânsız kılan epey bir şeyler kalmış. Böyleyken kırlarda şaperonsuz gezip eve saatlerce gitmeyebiliyor.”

Sözlerinin sonuna yaklaşıyor gibiydi, dolayısıyla ben de aklımda kendi diyeceklerimi toparladım.

“Haklısınız Bay Holmes. Epey bir şeyler kaldı ve teyzeme göre genç bir kadın benim gibi davranmamalı. Kilerin anahtarı onda olduğundan ve beni yemekle boyun eğdirmeye çalıştığından, genelde istediğim kadar yiyemiyorum. Ama söylediklerinizde iki küçük yanlış var.”

“Oh, öyle mi?”

“Öncelikle, Sussex’e teyzemle yaşamaya gelmedim. Ev ve çiftlik anneme aitti. Küçüklüğümde -hayatımın en mutlu zamanları- yazları burada geçirirdik ve İngiltere’ye geri gönderildiğimde burada yaşamamızı şart koşarak onu velim olarak kabul ettim. Evi yoktu, dolayısıyla istemese de razı geldi. Para işlerine altı sene daha o bakacak olsa da, açıkçası ben onunla yaşamıyorum, *o benimle* yaşıyor.” Başka biri sesimdeki nefreti fark etmeyebilirdi ama o etti. Hayatımı daha fazla açığa vurmadan, konuyu çabucak değiştirdim. “İkincisi, eve hava kararmadan varmak için ne zaman kalkmam gerektiğini hesapladım; dolayısıyla saatin geçliğini tutturamadınız. Birazdan gitmem lazım, çünkü hava iki saate kararacak ve evim tanıştığımız yerin beş kilometre kuzeyinde...”

Sakince, “Bayan Russell anlaşmamızın size ait kısmını yerine getirmek için acele etmeyin,” deyip konuyu dağıttı. “Komşularımdan biri otomobil sevdasını tatmin etmek için ‘taksicilik’ dediği bir iş yapıyor. Bayan Hudson sizi eve götürmesi için onunla konuşmaya gitti. Komşum sizi sevgili teyzenize kavuşturmak için gelene dek bir saat on beş dakika daha oturabilirsiniz.”

Gözlerimi kaçırdım, bozulmuştum.

“Bay Holmes ne yazık ki böyle lüks harcamaları karşılayabilecek kadar harçlık almıyorum. Hatta bu haftaki harçlığımı çoktan Vergilius’a harcadım.”

“Bayan Russell hatırı sayılır miktarda gelirim var ama pek harcayacak yerim yok. Lütfen izin verin, ben ödeyeyim.”

“Hayır, böyle bir şey yapamam.”

Suratıma bakınca pes etti.

“Pekâlâ, o hâlde anlaşmayı teklif ediyorum. Bunu ve bunun gibi harcamaları ben borç olarak ödeyeyim. İleride elinize geçecek meblağın tüm bunları karşılamaya yeteceğini düşünüyorum, doğru muyum?”

“Oh, evet!” Avukatın ofisinde teyzemin gözlerinin hırstan nasıl çıldırdığını hatırlayınca kahkahayı bastım. “Sorum olmaz.”